



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Multa de Deposito, remissivè, parag. 5

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

2 *Supra in*
tr. de Mut.
& Vjura
c. 1. §. 2.

b *Bonac. l.*
c. n. 4. fine.

verò depositam dictam pecuniam, ut depositam dumtaxat habueris, cujus posterioris modi signum inter cætera est, si illam obfirmatam in sacco, vel clausam in Arca per modum massæ reposuisti. Si prius, valor tibi crescit, tibi que eidem decreset, quia incrementum, & decrementum est tuæ rei: & solum debes ipsum Mutuum, ut suo loco explicuimus, Mutuanti reddere. Si posterius, certè crescit, decresetque Deponenti, quia donec Depositu in alium contractum transeat, & consequenter ante usum à te factum dictæ pecuniæ, vel certè ante acceptationem ejus pecuniæ in Mutuum, semper remanebit Deposito cujus natura est, rem esse Domini Deponentis, incrementumque, vel decrementum ad ipsum pertinere. Ita tandem concludit Bonacina, b & ita etiam dicendum de frumento verbi gratia. Deposito in tuo horreo, si illud crescat, &c.

§. IV.

Præsumpta voluntas, in commutando Deposito, quid operatur?

1. **A**ltera difficultas sic proposita nudius tertius fuit. Antonius Faber lignarius deposuit apud Titium Mercatorem, in taberna ejusdem Titii extra Urbem sita, mille tabulas Abiegnas, quarum omninò similes in bonitate idem Titius habebat in alia taberna intra Civitatem. Accidit autem, ut invento Emptore, ei Titius vendiderit mille prædictas tabulas: sed quia Emptor iis juxta Civitatem ad fabricam domus suæ rusticæ indiguit, Titius ei dedit Antonii tabulas, applicuitque Antonio similes eas, quas in Civitate ipse servabat, ratus, gratam Antonio se rem sic facere, quem sciebat, velle suas tabulas (certè non sine sumptibus) in Civitatem invehere, Verum quid deinde consecutum est? Ex incendio in Vicinia fortè excitato, pars domus Titii, ejusque penè tota taberna cum tabulis ibidem ab Antonio depositis conflagravit, quæ situmque, non multò post, fuit, Titione, an Antonio illæ tabulæ perierint?

2. Respondeo hunc casum valdè similem olim accidisse, deque eo fuisse interrogatum Molinam. Nam quidam Navarchus vebat in Navi suas, & alienas Amicorum arcas factas plenas, qui inter navigandum in quan-

dam Insulam appulsus, vendidit suas arcas, sed, quia hæc in fundo erant Navis, unde difficulter extrahi poterant, dedit Emptori illas alienas, quæ supereminabant, animoque applicuit Amicis suas, æqualis omninò bonitatis, & pretii. Postea verò capta Navi à Piratis, quæsierunt aliqui à Molina. An arcæ illæ, quas cœperunt Piratæ, Navarcho perierint, an Amicis? Qui respondit, c Amicis perisse. Quæ responsio approbatur à Delugo, d sed non à Bonacina. e Ratio potissima Molinæ ducitur ex præsumpta, & rationabili Amicorum voluntate, qua Navarchus suas arcas commutavit cum arcis ipsorum. Hac ergo commutatione facta, arcarum sublatarum damnum Amicis, nempe, ut illarum Dominis, attribui, omninò debuit.

3. Bonacina autem ideo Molinæ decisio minus placet, quia illæ arcæ (inquit) à Piratis captæ, erant Navarchi, non verò, ut Molina putat, Amicorum: non enim verè permutatæ fuerunt cum illis, quæ fuerunt venditæ, siquidem permutatio, ut potè contractus, tuo consensu perficitur, qui consensus, Amicis absentibus, intervenire non potuit.

4. Verum hæc Bonacina ratio facile solvitur; Negatur enim, non intercessisse consensum mutuum, non quidem actualem, & explicitum, sed tacitum, seu præsumptum, qualem ad similes commutationes, immò, & Donationes, similesque contractus sufficientem esse, concedunt omnes. Quod autem ejusmodi tacitus, seu præsumptus Amicorum consensus affuerit, ratio Molinæ manifestè probat.

5. Redeo ad casum propositum de Abiegnis tabulis, atque assero, eas Antonio perisse, non Titio, quia per illam commutationem ex præsumpto Antonii consensu facta, sub Antonii dominio erant, quando conflagraverunt.

§. V.

Multa de Deposito Remissivè.

1. **A**N res deposita nocitura Domino, si repenti ad malum finem, reddenda sit, dixi in libris Decalog. f

2. An res aliena apud te deposita à Fure, possit reddi Domino, colligi potest ex iis, quæ ego ibidem g dixi.

3. An ex deposito possit Depositarius sibi compensare id, quod ipsi à Domino rei depositæ, debetur. Ibidem. *a*

4. Ex qua culpa teneatur Depositarius, ad reddendum depositum, si pereat. Ibidem. *b*

5. An, si rem depositam Depositarius mittat ad deponentem per hominem, (ut credebatur) fidelem, & hic illam non afferat, an, inquam, ad aliquid æquivalens obligetur Depositarius? colligi potest ex ibidem di&is. *c*

6. An Depositarius in pari periculo suæ rei, & rei depositæ, obligetur rem alienam præferre suæ? Dixi ibid. *d*

7. An Deponens res suas apud aliquem, qui sit aliorum Debitor, præferatur aliis Creditoribus depositarii? videri poterit apud Lessium, & aliosque.

8. An Depositarius uti re Deposita possit, & an cum illa lucrari? dixi in libris *f* Decalogi.

CAPUT VI.

De Commodato.

1. Commodatum est contractus, quoad solum usum pro aliquo tempore res alicui gratis conceditur.

2. Dicitur Primò, (Contractus) quia in Commodato requiritur consensus Commodatarii, & Commodantis, in quo convenit cum aliis similibus contractibus.

3. Dicitur Secundo, (Quoad solum usum) in quo differt à mutuo, per quod transfertur dominium rei mutuatae in Mutuatarium: nam in Commodato solum transfertur usus, non dominium, immò neque possessio naturalis; nam Commodans pergit, etiam naturaliter, possidere per Commodatarium, quasi per suum Ministrum. Semper autem intellige, usum illum, quem concedit Commodans, ut notavit Sà. *g* Unde peccaret contra Justitiam, qui rem commodatam in unum usum, usurparet in alium; non peccaret autem, si suum usum alteri commodaret, nam (si aliter non expresserit Commodans, vel ex circumstantiis aliud non colligatur de Domini voluntate) de hoc Commodatarius disponens, disponit de suo; propter eandem enim rationem Conductor, Usufructuarius, & similes possunt commodare rem conductam, &c. quamvis Domini non adsit con-

lensus, dummodo pactum aliquod non præcesserit, vel tacitus Domini dissensus non intercurrat. Lege Mol. *h*

4. Per hoc etiam differt Commodatum à puro Deposito, per quod, nec usus, nec dominium transfertur.

5. Denique ex eadem particula Definitionis inferitur. Primò, expensas ordinarias pro conservanda, seu alenda re commodata v. g. equo, domo, servo, pertinere ad Commodatarium, cujus est usus, extraordinarias verò graves, ut sunt expensæ pro curando Equo, vel Servo, & pro reficiendo pariete domus collapsæ, pertinere ad Commodantem. Ratio est, quia ordinariæ cedunt in utilitatem Commodatarii, extraordinariæ verò in utilitatem Commodantis, qui est Dominus.

6. Dicitur est signatè (extraordinarias graves) nam leves pertinent etiam ad Commodatarium, quia valdè rationabile est, ut is, qui alienæ rei usu fruatur, consentiat in ejusmodi modicas expensas,

7. Inferitur Secundo. Si absque culpa Commodatarii pereat res commodata, non ipsi, sed commodanti petire, quia res, quoad proprietatem, commodantis est.

8. Inferitur Tertio. Si commodas rem vitiosam v. g. Dolium vitiosum, hoc est, perforatum, peccare te; cum obligatione restituendi damna, si non admonuisti Commodatarium de vitio, quia decepisti eum, cum, pro usu, obrulisti id, quod usui aptum non erat.

9. Dicitur Tertio (Pro aliquo tempore) in quo differt à Precario, quod, ut mox dicemus, ad nutum illud concedentis, repeti potest. Hinc commodans injustè ageret, subiretque restitutionis obligationem, si ante tempus concessum, rem commodatam, cum interesse Commodatarii, repeteret: Tempus autem hoc, vel expressè præfinitur, ut, *Commodo tibi librum ad annum, ad mensem, ad diem*: vel tacitè, ut *commodo tibi librum, ut illum legas, vel; ut illum rescribas*; tunc enim tacitè præfinitur tempus sufficiens, & quidem ad legendum brevius, ad conscribendum prolixius. Si quis commodaret dolium v. g. ad mustum servandum, tacitè plus temporis præfinitur pro volente illud servare ad usum, quam pro volente illud vendere, postquam ebullit. Ex his disce cætera.